

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Одеського державного аграрного
університету,

голова приймальної комісії

проф. Михайло БРОШКОВ

2022 року

ПРОГРАМА

для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня «МАГІСТР»
за освітньою програмою «Громадське здоров'я»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
(на базі освітнього ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного
рівня спеціаліста за неспорідненими спеціальностями)

Програму фахового вступного випробування для здобуття на освітню програму «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» для здобувачів вищої освіти на базі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» здобутого на неспорідненими спеціальностями розроблено:

доктором медичних наук, доцентом Ларисою РОШОЮ

кандидатом біологічних наук, доцентом Юрієм БОЙКО

доктором наук з державного управління, професором Олексієм ДЯЧЕНКО

Гарант освітньої програми,
доктор медичних наук, професор

Лариса РОША

Розглянуто і схвалено на засіданні Вченої Ради

Навчально-наукового інституту

біотехнологій та аквакультури

від «07» листопада 2022 р., протокол № 6

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
I. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ.....	4
1.1. Загальна теорія здоров'я.....	5
1.2. Основи здорового способу життя».....	6
1.3. Гігієна.....	13
II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ.....	15
III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	17

ВСТУП

Програму фахового вступного випробування при вступі на освітню програму «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» для здобувачів вищої освіти на базі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» здобутого на неспорідненими спеціальностями складено відповідно до освітніх програм закладів вищої освіти, стандарту вищої освіти за спеціальністю 29 «Громадське здоров'я», Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення ОДАУ «Про організацію освітнього процесу».

Мета фахового вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін відповідно до програми підготовки фахівця за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом для підготовки за освітнім ступенем «магістр» абітурієнти повинні мати базову вищу освіту за ОС «бакалавр», освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» або ОС «магістр» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі «охорона здоров'я». обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Програма побудована за змістовими розділами. Кожен розділ програми містить перелік тем, за якими складено питання, що виносяться на фахове вступне випробування з фахових дисциплін, а саме «Загальна теорія здоров'я», «Основи здорового способу життя», «Гігієна», та список рекомендованої літератури для підготовки.

І. БАЗОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

І.1. Питання з дисципліни «Загальна теорія здоров'я»

1. Визначення поняття «здоров'я» за ВООЗ, складові здоров'я.
2. Складові здоров'я та їх коротка характеристика.
3. Що можна віднести до сфери соціального здоров'я?
4. Що відносять до сфери фізичного здоров'я?
5. Що таке фізичне, інтелектуальне та соціальне благополуччя?
6. В яких частках впливають різні фактори (спосіб життя, генетика, медична допомога, довкілля) на здоров'я людини?
7. Характеристика факторів, що впливають на здоров'я людини.
8. Вплив довкілля на здоров'я людини.
9. Вплив соціального середовища на здоров'я людини.
10. Вплив технічного прогресу на здоров'я, позитивні та негативні фактори.
11. Вплив способу життя на формування здоров'я.
12. Спадковість та її вплив на формування здоров'я.
13. Роль медичної допомоги у формуванні здоров'я.
14. Що таке медична активність, її складові.
15. Фізична складова здоров'я: принципи формування, шляхи підтримання та покращення.
16. Вплив способу життя на фізичну складову здоров'я.
17. Психічна складова здоров'я: принципи формування, види порушень, шляхи покращення.
18. Чинники, що впливають на психічне здоров'я людини.
19. Стрес як чинник впливу на психічну складову здоров'я, методи керування стресом (фізичні, психологічні, духовні).
20. Еустрес, дистрес, фрустрація, визначення понять.
21. Показники стану здоров'я дитячого населення.
22. Фізичний розвиток як один з найважливіших критеріїв оцінки стану здоров'я.

23. Стать і гендер, їх ознаки, гендерні ролі та стереотипи.
24. Стать, визначення, ознаки.
25. Гендер, визначення, ознаки.
26. Найбільш поширені неінфекційні захворювання, їх вплив на суспільне здоров'я.
27. Культура здоров'я, її формування протягом життя.
28. Що таке санітарна освіта?
29. Які завдання санітарної освіти?
30. Санітарна освіта, рівні, принципи.
31. Вкажіть методи санітарної освіти населення.
32. З якою метою серед населення проводиться перший рівень санітарної освіти?
33. З якою метою серед населення проводиться другий рівень санітарної освіти?
34. З якою метою серед населення проводиться третій рівень санітарної освіти?
35. Профілактика порушень здоров'я, методи проведення.
36. Особиста гігієна як фактор збереження здоров'я.
37. Що таке репродуктивне здоров'я?
38. Репродуктивне здоров'я та репродуктивні права людини.
39. Які основні проблеми репродуктивного здоров'я на рівні суспільства?
40. Які вагомні фактори впливають на сучасний стан репродуктивного здоров'я молоді?

Питання з дисципліни «Основи здорового способу життя»

1. Поняття «спосіб життя», категорії способу життя.
2. Характеристика основних факторів, що впливають на спосіб життя.
3. На що впливає спосіб життя?
4. Що відносять до основних факторів, які визначають спосіб життя людини?

5. Здоровий спосіб життя, його значення.
6. Вкажіть складові здорового способу життя та їх коротку характеристику.
7. Формування здорового способу життя молоді.
8. Фізична та рухова активність, їх значення для здоров'я.
9. Що включає термін «фізична активність»?
10. Вкажіть характеристики фізичної активності за визначенням ВООЗ.
11. Чим обумовлена рухова активність людини?
12. Фізична активність та її принципи.
13. Вкажіть зміни серцево-судинної системи, які відбуваються під впливом оптимальної фізичної активності.
14. Яка користь від регулярної фізичної активності належної інтенсивності?
15. Переваги рухової активності для здоров'я людини.
16. До яких змін в організмі в цілому призводить рухова активність?
17. Які є рівні рухової активності і що до них відноситься?
18. Гіпокінезія, види, причини виникнення.
19. Що таке гіпокінезія і які її наслідки?
20. Що таке гіподинамія та який її вплив на здоров'я людини?
21. Рекомендації ВООЗ щодо фізичної активності дітям і підліткам.
22. Рекомендації ВООЗ щодо фізичної активності людям (18 років і більше).
23. Причини недостатньої фізичної активності людей.
24. Які чинники можуть перешкоджати підвищенню рівнів фізичної активності людей?
25. Заходи покращення фізичної активності населення.
26. За допомогою чого можна підвищити рівень фізичної активності населення?
27. Що таке режим дня і як він впливає на організм людини?
28. Чим характеризується денний режим праці та відпочинку?

29. Чим визначається тижневий режим праці й відпочинку?
30. Чим визначається місячний і річний режими праці та відпочинку?
31. Які є види відпочинку?
32. Що відносять до активного відпочинку?
33. Що належить до пасивного відпочинку?
34. Активний відпочинок, види, значення для здоров'я.
35. Пасивний відпочинок, сон та його значення.
36. До чого може призвести надмірний пасивний відпочинок?
37. Сон, його значення та його оптимальна тривалість.
38. Які є гігієнічні вимоги для забезпечення повноцінного сну?
39. Види харчування залежно від біологічної дії їжі, групи населення, на які вони спрямовані.
40. Що таке раціональне харчування і для якої групи населення воно визначене?
41. Що таке превентивне харчування і для якої групи населення воно визначене?
42. Що таке лікувально-профілактичне харчування і для якої групи населення воно визначене?
43. Що таке дієтичне (лікувальне) харчування і для якої групи населення воно визначене?
44. Визначення поняття «раціональне харчування», закони харчування.
45. У чому полягає закон збалансованості харчування?
46. У чому полягає закон кількісної і якісної повноцінності харчування?
47. У чому полягає закон адекватності харчування?
48. У чому полягає закон правильного режиму харчування?
49. У чому полягає закон безпеки харчування?
50. Раціональне харчування та його значення в профілактиці неінфекційних захворювань.
51. Білки, їх функції та значення для раціонального харчування.

52. Жири, їх функції та значення для раціонального харчування.
53. Вуглеводи, їх функції та значення для раціонального харчування.
54. Значення мінеральних речовин для раціонального харчування.
55. Значення вітамінів для раціонального харчування.
56. Значення збалансованості нутрієнтів для раціонального харчування.
57. Основні вимоги до харчового раціону.
58. Показники якісного харчового раціону.
59. Законодавчі норми фізіологічної потреби у харчових речовинах та енергії для різних груп населення.
60. Яка частина енергозатрат дорослої людини повинна поповнюватись за рахунок білків?
61. Яка частина енергозатрат дорослої людини повинна поповнюватись за рахунок жирів?
62. Яка частина енергозатрат дорослої людини повинна поповнюватись за рахунок вуглеводів?
63. Фізіологічна роль споживання води.
64. Загартовування, значення для здоров'я, принципи та види загартовування.
65. Значення тютюнопаління для окремої людини та соціуму.
66. Що таке тютюнопаління та який його вплив на організм людини?
67. Як впливає нікотин на організм людини?
68. До чого призводить перевищення дози нікотину в організмі?
69. Нікотинова залежність та її вплив на організм.
70. Які наслідки паління в короткотерміновій перспективі?
71. Які наслідки паління в довгостроковій перспективі?
72. Заходи політики країн Європейського регіону відповідно до Основоположної Конвенції ВООЗ з боротьби проти паління.
73. Вживання тютюну через кальян та його вплив на здоров'я людини.
74. Який вплив куріння кальяну на здоров'я людини?

75. Які зміни виникають в організмі людини в результаті відмови від паління?
76. Сучасні системи вживання тютюну, їх вплив на здоров'я людини.
77. Основні методи профілактики тютюнопаління серед загального населення, підлітків та молоді.
78. Які заходи застосовують в боротьбі проти тютюнопаління?
79. Алкоголь та вплив його вживання на організм людини.
80. Які параметри визначають шкідливий вплив алкоголю на організм людини?
81. Від чого залежить рівень алкоголю в крові?
82. Як впливає вживання алкоголю на організм людини?
83. Ознаки початкового, середнього та важкого ступенів гострого алкогольного сп'яніння.
84. Причини вживання алкоголю різними категоріями населення: загального, жінок, дітей, підлітків.
85. Фізіологічні впливи алкоголю на організм людини.
86. Що таке алкоголізм?
87. Що спостерігається при вживанні великих доз алкоголю?
88. Методи профілактичної роботи щодо вживання алкоголю різними категоріями населення.
89. Вживання наркотичних речовин як проблема суспільства та окремої людини.
90. Вкажіть визначення, характерні для наркоманії.
91. Вкажіть характеристики наркотиків.
92. Як поділяються наркотичні засоби за походженням?
93. Як поділяються наркотичні засоби за способом виготовлення?
94. Як поділяються наркотичні засоби за швидкістю виникнення залежності?
95. Вкажіть основні ознаки в оцінці препаратів, які викликають наркоманію.

96. Які найчастіші причини вживання наркотиків серед молоді?
97. Причини вживання наркотичних речовин.
98. Як поділяються споживачі наркотичних речовин?
99. Що можна віднести до причин, що провокують поширення наркоманії серед молоді?
100. Що забезпечус держава з метою профілактики наркозалежності та запобігання вживання наркотиків?
101. Профілактика вживання наркотичних речовин, форми та методи.
102. На що спрямована універсальна профілактика наркоманії?
103. На що спрямована селективна профілактика наркоманії?
104. На що спрямована індикативна профілактика наркоманії?
105. Стратегія зменшення шкоди від вживання наркотиків, завдання та інструменти.
106. На яких основних принципах базується стратегія зменшення шкоди від вживання наркотиків?
107. Які завдання програм стратегії зменшення шкоди від вживання наркотиків?
108. Які є інструменти для реалізації завдань програм зменшення шкоди від вживання наркотиків?
109. Принципи впровадження стратегії зменшення шкоди від вживання наркотиків.
110. У чому полягає замісна підтримувальна терапія (ЗПТ)?
111. Репродуктивне здоров'я, основні проблеми репродуктивного здоров'я на рівні суспільства.
112. Безпечна, ризикована та захищена статеві поведінка, позитивні та негативні наслідки.
113. Як характеризується безпечна, ризикована та захищена статеві (сексуальна) поведінка.
114. Що відноситься до безпечної статевої поведінки?
115. Що відноситься до ризикованої статевої поведінки?

116. Який ризик інфікування інфекціями, що передаються статевим шляхом, за видами статевих контактів?
117. Що таке проміскуїтет?
118. Інфекції, що передаються статевим шляхом, класифікація, ознаки.
119. Інфекції, що передаються статевим шляхом, їх види та вплив на репродуктивне здоров'я.
120. Контрацептиви, їх види, правила використання.
121. Контрацептиви та основні вимоги до них.
122. Які є бар'єрні засоби контрацепції?
123. Які є гормональні засоби контрацепції?
124. Який засіб контрацепції захищає від більшості інфекцій, що передаються статевим шляхом?
125. Планування сім'ї, вагітності, значення для здоров'я потомства.
126. Які методи планування сім'ї належать до природних методів?
127. Які групи заходів включає підготовка до планування майбутньої вагітності?
128. Що передбачає перегляд способу життя при плануванні майбутньої вагітності?
129. Вкажіть ймовірні наслідки ранніх статевих стосунків.
130. Ергономічні захворювання, їх причини.
131. Вимоги до режиму праці і відпочинку при роботі з комп'ютером.
132. Що є найбільш вразливим при роботі з персональними комп'ютерами?
133. Вкажіть шкідливі фактори з боку людини при роботі з комп'ютером.
134. Вкажіть шкідливі фізичні фактори при роботі з комп'ютером.
135. Як погіршується якість повітряного середовища в приміщеннях комп'ютерних класів?
136. Які чинники впливають на функціональний стан молодої людини та на її здоров'я під час навчання в комп'ютерному класі?

137. Через які проміжки часу роботи за комп'ютером слід робити паузи для виконання вправ для очей?
138. Інтернет-залежність, види, основні критерії та причини.
139. Що таке ВІЛ, ВІЛ-інфекція, СНІД?
140. Яку систему організму першочергово уражає ВІЛ?
141. В яких біологічних рідинах може бути достатня для інфікування концентрація ВІЛ?
142. ВІЛ-інфекція, основні шляхи інфікування.
143. Вкажіть ситуації з високим та відсутнім ризиком інфікування ВІЛ.
144. Який шлях інфікування ВІЛ найбільш поширений в Україні на сьогоднішній день?
145. Вкажіть біологічні фактори, які впливають на розповсюдження ВІЛ статевим шляхом.
146. Вкажіть культурні фактори, які впливають на розповсюдження ВІЛ статевим шляхом.
147. Вкажіть найбільш поширену опортуністичну інфекцію при ВІЛ-інфекції.
148. З якого віку можна обстежуватись на наявність ВІЛ-інфекції без згоди батьків?
149. Через який період після зараження ВІЛ людина може інфікувати іншу людину?
150. Захворювання, які виникають внаслідок неправильного способу життя.

Питання з дисципліни «Гігієна»

1. Гігієнічні основи харчування.
2. Законодавчі норми фізіологічної потреби у харчових речовинах та енергії для різних груп населення.
3. Фізичні чинники повітря та їх гігієнічне значення.
4. Санітарно-гігієнічне значення забруднення атмосферного повітря.

5. Вплив температури, вологості, швидкості руху повітря на здоров'я людей.
6. Гігієнічні вимоги до сну.
7. Фізіологічна роль та гігієнічне значення води.
8. Вимоги до особистої гігієни.
9. Клімат і його гігієнічне значення.
10. Показники стану здоров'я дитячого населення.
11. Екологія навколишнього середовища: мета, завдання, методи досліджень, основні напрямки, роль у збереженні здоров'я та профілактиці захворювань. Екологічна ситуація в Україні.
12. Екологічно-залежні та екологічно-зумовлені захворювання. Основні напрямки їхньої профілактики.
13. Основи законодавства України з питань охорони природи та раціонального використання природних ресурсів (Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря» тощо).
14. Навколишнє середовище та здоров'я людини. Актуальні питання гігієни в умовах аридного і гумідного клімату тропічної зони.
15. Методи та методики гігієнічних досліджень, їх класифікація. Методи вивчення стану навколишнього середовища і його гігієнічної оцінки, методи вивчення впливу навколишнього середовища на здоров'я людини.

III. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бардова В.Г. Гігієна та екологія: Підручник для студентів ВНЗ II-IV рівнів акредитації за ред. проф. В.Г. Бардова. Вінниця: Нова книга, 2006. 720с.
2. Бондарь С.О., Гут Т.М., Гут Р.П. Гігієна та епідеміологія в системі військово-медичної підготовки та медицини надзвичайних ситуацій: підручник. ВСВ «Медицина», 2018. 344 с.

3. Нікберг І.І., Сергета І.В., Цимбалюк Я.І. Гігієна з основами екології К.: Здоров'я, 2001.
4. Грибан В.Г. Валеологія: Підручник. К.: Центр учбової літ-ри, 2008. 214 с.
5. Єжова О.О. Здоровий спосіб життя : навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2010. 128 с.
6. Бойчук Ю.Д. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
7. Міхеєнко, О.І. Загальна теорія здоров'я: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2017. 156 с.
8. Кручаниця М.І., Кручаниця В.В., Мелега К.П., Дуло О.А., Розумикова Н.В. Основи здорового способу життя: підручник. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2016. с. 264

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Перелік тестових питань для вступного фахового випробування при вступі на освітню програму «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я» для здобувачів вищої освіти на базі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» здобутого на неспорідненими спеціальностями складений на основі програмних вимог базових навчальних дисциплін підготовки за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я».

В результаті вступного фахового випробування здійснюється перевірка відповідності знань, умінь та навичок вступників програмним вимогам дисциплін: «Загальна теорія здоров'я», «Основи здорового способу життя», «Гігієна».

Вступне фахове випробування проводиться у вигляді комп'ютерного тестування дистанційно на освітній платформі ОДАУ в системі Moodle. Під час випробування вступнику пропонується виконати 50 тестових завдань, які

включають питання теоретичного характеру, що відповідають базовій частині програми. Тривалість фахового вступного випробування становить 1,5 години.

Оцінювання знань студента здійснює комп'ютер. Фахове вступне випробування оцінюється за 200-бальною шкалою (табл. 3.1)

Таблиця 3.1.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання за шкалою 200 балів	Кількість вірних відповідей для 50 питань	Оцінювання за шкалою 200 балів
0	0	26	104
1	4	27	108
2	8	28	112
3	12	29	116
4	16	30	120
5	20	31	124
6	24	32	128
7	28	33	132
8	32	34	136
9	36	35	140
10	40	36	144
11	44	37	148
12	48	38	152
13	52	39	156
14	56	40	160
15	60	41	164
16	64	42	168
17	68	43	172
18	72	44	176
19	76	45	180
20	80	46	184
21	84	47	188
22	88	48	192
23	92	49	196
24	96	50	200
25	100		

При тестовому контролі застосовується така система оцінювання:

- якщо тестове питання містить одну правильну відповідь, то вона оцінюється у 4 бали;
- якщо тестове питання містить дві правильних відповіді, то кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бали.
- якщо тестове питання містить три правильні відповіді – то кожна правильна відповідь оцінюється у 1,33 бали;
- якщо тестове питання містить чотири правильні відповіді – то кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал;
- невірна відповідь оцінюється у 0 балів.

За повну та правильну відповідь на всі запитання абітурієнт може набрати максимально 200 балів. При цьому до участі в конкурсному відборі допускаються особи, які отримали за результатами вступного фахового випробування не менше 100 балів.

Голова фахової комісії

за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я»

Лариса РОША